

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-63-8/21-
Podgorica, 10. septembar 2021. godine

INFORMACIJA
SA SASTANKA PREDSEDNIKA ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE
JOVANA JOLA VUČUROVIĆA I PREDSEDNICE ODBORA
ZA RODNU RAVNOPRAVNOST BOŽENE JELUŠIĆ SA
SPECIJALNOM IZVJESTITELJKOM UN-A O PRODAJI I SEKSUALNOM
ISKORIŠĆAVANJU DJECE, UKLJUČUJUĆI DJEČJU PROSTITUCIJU, DJEČJU
PORNOGRAFIJU I PROIZVODNJU MATERIJALA O SEKSUALNOM
ZLOSTAVLJANJU DJECE MAMOM FATIMOM SINGHATEH,
održanog u Podgorici 10. septembra 2021.

Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Božena Jelušić i predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Jovan Jole Vučurović sastali su se sa specijalnom izvjestiteljkom UN-a o prodaji i seksualnom iskorišćavanju djece, uključujući dječju prostituciju, dječju pornografiju i proizvodnju materijala o seksualnom zlostavljanju djece Mamom Fatimom Singhateh koja je boravila u Crnoj Gori od 8. do 16. septembra 2021.

Sastanak je održan 10. septembra 2021. godine.

Cilj posjete Crnoj Gori, realizovane na poziv Vlade Crne Gore, bio je utvrđivanje činjenica i analiza stanja u oblastima obuhvaćenim mandatom specijalne izvjestiteljke, sa posebnim osvrtom na mjere preduzete radi očuvanja i zaštite ljudskih prava djece žrtava prodaje i seksualnog iskorišćavanja, kao i na uticaj nacionalnih, regionalnih i međunarodnih mjera na ljudska prava žrtava, uključujući uložene napore i preostale izazove. Takođe, specijalna izvjestiteljka prikuplja najbolje prakse kako bi druge države mogle da uče iz tih iskustava.

U skladu sa njenim mandatom, specijalna izvjestiteljka se posebno bavi sledećim pitanjima:

- priroda, obim i razmjere prodaje i seksualnog iskorišćavanja djece;
- osnovni uzroci i faktori koji doprinose prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji, uključujući i tražnju za prodajom i seksualnim iskorišćavanjem djece;
- obrasci prodaje djece, dječje prostitucije i dječje pornografije;
- zakonodavni, politički i institucionalni okvir, uključujući pravni okvir i nacionalne strategije i mehanizme saradnje za borbu protiv prodaje i seksualnog iskorišćavanja djece i pružanje pomoći žrtvama;
- rana podrška, uključujući ranu identifikaciju i pomoć žrtvama i osobama koje su imale takva iskustva;
- pružanje sveobuhvatnih usluga zaštite, oporavka i rehabilitacije djeci žrtvama prodaje i seksualnog iskorišćavanja;
- pristup učinkovitim pravnim lijekovima, zadovoljenju i naročito nadoknadi za žrtve i drugim mjerama sa ciljem društvene inkluzije osoba koje su imale takva iskustva;
- istraga, sudsko gonjenje i kažnjavanje počinitelaca, kao i prava žrtava u krivičnom postupku,

- uključujući princip nekriminalizovanja žrtava;
- mjere usmjerene na prevenciju i intervencije namijenjene identifikovanim ranjivim grupama;
- saradnja i partnerstva, naročito u vezi sa prekograničnim slučajevima, ali i partnerstva i saradnja sa ostalim akterima, kao što je privatni sektor, u borbi protiv ove pojave, uključujući i aktivnosti privrednih subjekata i lanaca nabavke;
- primjeri najbolje prakse u suzbijanju prodaje i seksualnog iskorišćavanja djece;
- glavni izazovi u borbi protiv prodaje i seksualnog iskorišćavanja djece;
- informaciono-komunikacione tehnologije kojima se olakšava prodaja i seksualno iskorišćavanje djece;
- seksualno iskorišćavanje djece u oblasti putovanja i turizma;
- surogatstvo i prodaja djece i
- nelegalna usvojenja.

Specijalna izvjestiteljka se interesovala za aktivnosti realizovane u okviru zakonodavne i kontrolne uloge Parlamenta usmjerene na zaštitu prava djeteta i postavila je sledeća pitanja:

- Kakva je uloga Odbora za ljudska prava i slobode u razmatranju izvještaja koje sačinjava Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore i šta podrazumijeva postupak razmatranja izvještaja na sjednici Odbora?

- Kakva je priroda kontrolne uloge Odbora za ljudska prava i slobode u zaštiti prava djeteta, šta se dešava kada nadležne institucije ne ispoštuju preporuke i koja su ovlašćenja Odbora u tim slučajevima?

- Da li u okviru kontrolnih ovlašćenja postoji neko pravilo koje doprinosi povezivanju odbora, da li Odbor za ljudska prava i slobode ima ovlašćenja da zahtijeva povećanje budžetskih sredstava za neku instituciju u cilju realizacije određenih preporuka?

- Da li poslanici mogu da podnesu inicijativu za donošenje zakona?

- Da li Odbor za rodnu ravnopravnost prilikom razmatranja predloga zakona insistira na rodnoj perspektivi, kako iz ugla finansija, tako i generalno?

- Koji odbor u Skupštini Crne Gore se bavi pitanjima koja se odnose na zaštitu prava porodice?

- Da li bi bila dobra ideja da jedna od preporuka koje će dati u izvještaju o posjeti Crnoj Gori bude osnivanje Odbora za prava djeteta u Skupštini Crne Gore koji bi se bavio pitanjima koja se tiču zaštite prava djeteta u svim sferama?

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Jovan Jole Vučurović je saopštio da je Skupština Crne Gore, kao najviše zakonodavno tijelo, dala svoj doprinos u ovoj oblasti donošenjem relevantnih zakona kojima su normativno definisana pitanja koja se odnose na zaštitu prava djeteta, a time i borba protiv prodaje i seksualnog iskorišćavanja djece i pružanje pomoći žrtvama. Takođe, nadležni odbori, prvenstveno Odbor za ljudska prava i slobode i Odbor za rodnu ravnopravnost, kako u okviru zakonodavne, tako i nadzorne uloge, razmatranjem izvještaja resornih institucija, pratili su stanje u ovoj oblasti i svojim zaključcima i preporukama doprinosili njegovom unapređenju. Naglasio je da kod svih poslanika, bez obzira kojoj političkoj partiji pripadaju, postoji konsenzus da su prava djeteta i njihova zaštita prioritet u društvu.

Razmatranje izvještaja nadležnih institucija na sjednici Odbora podrazumijeva da sjednici pored predstavnika predlagača prisustvuju i predstavnici svih resornih ministarstava i drugih institucija koje se bave određenom problematikom, kao i predstavnici međunarodnih i nevladinih organizacija i tom prilikom informišu o aktivnostima koje preduzimaju na realizaciji preporuka. Takođe, odbori organizuju kontrolna i konsultativna saslušanja na kojima prate stepen realizacije preporuka, kao i zaključaka Odbora. Subjekti koji nijesu realizovali preporuke mogu da snose

političku odgovornost, dok odbori kroz kontrolne mehanizme insistiraju na realizaciji preporuka i zaključaka. Takođe, poslanici mogu i medijski da djeluju, informišu o institucijama koje ne realizuju preporuke i na taj način izvrše dodatni pritisak javnosti na njih. Takođe, Odbor za ljudska prava i slobode često realizuje terenske posjete kako bi se uvjerio u stepen poštovanja prava djeteta, a ovakvo djelovanje Predstavništvo UNICEF-a u Crnoj Gori je pohvalilo, smatrajući ga dobrom praksom koju bi trebalo da slijede i druge države.

Poslanik Vučurović je mišljenja da pitanja koja su predmet interesovanja specijalne izvjestiteljke nijesu u fokusu interesovanja nadležnih u Crnoj Gori i da bi im trebalo posvetiti više pažnje. Njegov utisak je da se ni o jednoj temi više ne priča, a da se manje uradilo. Odbor svojim preporukama i zaključcima može da pokrene određena pitanja, uputi inicijative, a Vlada je zadužena za realizaciju konkretnih politika. Istakao je da Odborom predsjedava od decembra 2020. godine i nastoji da u saradnji sa Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore i drugim nadležnim institucijama uradi što je više moguće u ovoj oblasti, uz naglasak da je za rješavanje svih uočenih problema potrebna simbioza i multisektorski pristup svih subjekata.

Istakao je da se Odbor za ljudska prava i slobode i prije interesovanja međunarodnih organizacija bavio ovom problematikom, shvatajući njen značaj za cjelokupno društvo. U prilog tome svjedoči podatak da je Odbor za ljudska prava i slobode još u februaru 2013. godine razmotrio Izvještaj o seksualnom iskorišćavanju djece u Crnoj Gori, koji je, na zahtjev ovog Odbora, sačinio Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore u okviru Projekta “Unapređenje položaja djeteta u cilju zaštite od svih vidova eksploatacije” koji je sprovodila regionalna mreža Ombudsmana za djecu Jugoistočne Evrope (CRONSEE), uz podršku Save the Childrena. Ukazao je da je Odbor u novembru 2013. razmotrio i Izvještaj o rezultatima istraživanja o zaštiti djece od eksploatacije koji je sačinio Zaštitnik, a koji je objedinio: Izvještaj o dječjem prosjačenju u Crnoj Gori, Izvještaj o seksualnom iskorišćavanju djece u Crnoj Gori i Izvještaj o zloupotrebi djece putem interneta. Tom prilikom Odbor je prihvatio Izvještaj i donio Zaključak da, u skladu sa Planom aktivnosti za 2013. godinu, u saradnji sa Zaštitnikom i Delegacijom Skupštine Crne Gore u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope, a uz podršku UNICEF-a, Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i Misije OEBS-a organizuje Drugi regionalni sastanak parlamentarnih tijela nadležnih za ljudska prava i prava djeteta sa ombudsmanima za djecu zemalja regiona na temu: “Prava djeteta - unapređenje položaja djeteta u cilju zaštite od svih vidova eksploatacije”, što je i realizovano 21. i 22. januara 2014. u Danilovgradu, čime je dat doprinos učešću Crne Gore u kampanji Savjeta Evrope „Jedno od petoro“ (Kampanja protiv seksualnog iskorišćavanje djece).

Specijalna izvjestiteljka je zahvalila na informacijama, navodeći da se prethodno sastala i sa zamjenicom Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za prava djeteta, mladih i socijalno staranje koja je informisala o pomenutim izvještajima i datim preporukama od kojih veliki broj još uvijek nije realizovan. Pojasnila je da se njen mandat odnosi na prodaju i seksualno iskorišćavanje djece i dijeli se na dvije ključne komponente: prodaju djece, što podrazumijeva prodaju beba u svrhu nezakonitog usvajanja, surogatstva i prodaje organa i seksualno iskorišćavanje i zlostavljanje u oblasti turizma, na internetu, sklapanje dječjih brakova i trgovinu djecom u svrhu seksualne eksploatacije. Istakla je da će u odnosu na sve pomenute oblasti razmotriti i rodnu dimenziju.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode je informisao o aktivnostima Odbora u oblasti borbe protiv trgovine ljudima, gdje djeca, posebno “djeca ulice” često mogu biti potencijalne žrtve ove pojave koja pogađa sve države svijeta. U cilju kontinuiranog praćenja stanja u ovoj oblasti, Odbor je nedavno, u julu ove godine u okviru kontrolne i nadzorne uloge, razmotrio III GRETA izvještaj o implementaciji Konvencije Savjeta Evrope za borbu protiv trgovine ljudima

u Crnoj Gori i Akcioni plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024, za 2021. godinu i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2020. godinu. Razmatranjem navedenih dokumenata na 13. sjednici Odbora prikupljene su najnovije informacije i podaci od predstavnika nadležnih institucija, organa i organizacija o realizovanim aktivnostima u ovoj oblasti, nakon čega je Odbor sačinio Izvještaj sa Zaključkom (u 18 tačaka) koji je dostavio Kolegijumu predsjednika Skupštine Crne Gore na upoznavanje i nadležnim institucijama na realizaciju.

Kada je riječ o budžetskim sredstvima, predsjednik Vučurović je informisao da Odbor za ljudska prava i slobode, kao zainteresovano radno tijelo, razmatra godišnji Predlog zakona o budžetu za potrošačke jedinice koje su u nadležnosti ovog Odbora i bave se ljudskim pravima i slobodama, među kojima su institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava. Tom prilikom Odbor može da zahtijeva povećanje budžetskih sredstava za određene institucije, ali i smanjenje što se u praksi nije dešavalo s obzirom na ekonomsku situaciju zbog koje generalno svi dobijaju umanjena sredstva.

Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Božena Jelušić je saopštila da svaki poslanik može da podnese predlog zakona, kao i amandmane na predlog zakona koji je u skupštinskoj proceduri. Istakla je da se sjednice odbora javno prenose, pa su svi građani u prilici da se informišu o temama koje su predmet razmatranja na sjednicama radnih tijela Skupštine, problemima i mogućim načinima njihovog rješavanja. Smatra da se i na taj način vrši jedna vrsta pritiska na organe izvršne vlasti da rješavaju uočene probleme. Podsjetila je da su prilikom analize III GRETA izvještaja o implementaciji Konvencije Savjeta Evrope za borbu protiv trgovine ljudima u Crnoj Gori na sjednici Odbora za rodnu ravnopravnost informisani o nedovoljnom broju prevodilaca za djecu migrante, što je bio povod da se izvrši dodatni pritisak na organe izvršne vlasti da riješe ovaj izazov. Upoznala je i sa problemom u djelovanju Odbora za rodnu ravnopravnost prouzrokovanim činjenicom da je taj Odbor matični samo za Zakon o rodnoj ravnopravnosti iako bi, po prirodi stvari, trebalo da bude matični i za niz drugih, jer se iz ugla rodne ravnopravnosti mnogo bolje vide brojni problemi, a posebno oni koji se tiču nasilja nad ženama i djecom. Informisala je o jedinstvenom stavu svih članova i članica Odbora za rodnu ravnopravnost da svaki predlog zakona posmatraju kroz „rodne naočare“, pa se u praksi dešava da svi članovi ovog radnog tijela Skupštine podnesu amandman na predlog zakona i vrše pritisak na Skupštinu da se isti usvoji. Naglasila je da nema neutralnih zakona. Takođe, istakla je da je Crna Gora jedina zemlja u regionu koja nema rodno odgovoran budžet, ali je ove godine prepoznata ta potreba i od sledeće godine radiće se rodno odgovorno budžetiranje. Nije riječ o posebnim sredstvima za žene, već o stvaranju zakona koji će ženama i muškarcima obezbijediti jednak pristup mogućnostima. Istakla je da je u izradi novi Plan aktivnosti za rodno osjetljivu Skupštinu.

Poslanica Jelušić je informisala specijalnu izvjestiteljku da je NVO LGBT Forum „Progres“ preko Odbora za rodnu ravnopravnost i Odbora za ljudska prava i slobode zahtijevala da se inicira izmjena Krivičnog zakonika Crne Gore u cilju pooštavanja kazni za krivična djela koja se odnose na obljubu sa djetetom, obljubu zloupotrebom položaja i nedozvoljene polne radnje i da je Vlada Crne Gore postupila po toj inicijativi i Skupštini Crne Gore dostavila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore koji je u skupštinskoj proceduri. Saopštila je da će Odbor za rodnu ravnopravnost, sa stanovišta svoje nadležnosti, razmatrati ovaj Predlog zakona i mišljenje dostaviti matičnom odboru, a ukoliko ocijene potrebnim podnijeeće i amandmane. Takođe, istakla je da poslanici imaju mogućnost i da preko klubova poslanika vrše dodatni pritisak da se neka od rješenja koja predlažu prihvate.

Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost je saopštila da se pitanjima koja se odnose

na zaštitu prava porodice bavi više odbora u Skupštini Crne Gore, među kojima su: Odbor za rodnu ravnopravnost, Odbor za ljudska prava i slobode, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje, Zakonodavni odbor, a takođe se održavaju i sjednice Dječjeg parlamenta na kojima se razmatraju pitanja koja se odnose na prava djeteta. Međutim, ni na sjednicama Dječjeg parlamenta fokus nije bio na temama koje su u nadležnosti specijalne izvjestiteljke. Takođe, informisala je da Odbor za rodnu ravnopravnost dva puta godišnje organizuje sjednice Ženskog parlamenta na čijoj je sjednici održanoj u martu ove godine bilo riječi o vodećim aspektima doprinosa i dodatnim opterećenjima žena tokom pandemije COVID-19, dok će sledeće zasijedanje Ženskog parlamenta biti u sklopu obilježavanja 16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama. Poslanica Jelušić smatra da bi bilo dobro da specijalna izvjestiteljka uputi preporuku za formiranje Odbora za prava djeteta, tim prije što djelovanje tog odbora ne bi iziskivalo dodatna finansijska sredstva.

Tokom posjete Crnoj Gori specijalna izvjestiteljka se sastala sa predstavnicima: Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva finansija i socijalnog staranja, Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija, Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, Ministarstva zdravlja, institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Vrhovnog suda, Višeg državnog tužilaštva, Uprave policije i Savjeta za prava djeteta. Takođe, održani su sastanci sa predstavnicima Dječjeg doma „Mladost“ u Bijeloj i JU Centar „Ljubović“, kao i posjeta Nikšiću.

Na kraju posjete specijalna izvjestiteljka je na Press konferenciji održanoj 16. septembra 2021. godine u Eko zgradi Ujedinjenih nacija predstavila preliminarne nalaze posjete, dok će zvaničan Izvještaj biti predstavljen na sjednici Savjeta UN za ljudska prava u martu 2022.

SEKRETAR ODBORA

Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA

Jovan Jole Vučurović

Prilog:

Saopštenje specijalne izvjestiteljke UN
o prodaji i seksualnom iskorišćavanju djece, uključujući
dječju prostituciju, dječju pornografiju i proizvodnju materijala
o seksualnom zlostavljanju djece nakon posjete Crnoj Gori

SAOPŠTENJE

Crna Gora mora da pojača napore na suzbijanju prodaje i seksualnog iskorišćavanja ranjive djece – ekspertkinja UN-a

PODGORICA (16. septembar, 2021) – Crna Gora mora da preduzme odlučne korake na osnaživanju sistema dječje zaštite i efikasnijoj borbi i odgovoru na prodaju i seksualno iskorišćavanje djece, izjavila je danas ekspertkinja Ujedinjenih nacija za ljudska prava.

Rješavanje problema diskriminacije i obezbjeđivanje pune društvene uključenosti najranjivijih kategorija stanovništva od suštinskog su značaja za iskorjenjivanje pošasti kakva je prodaja i seksualno iskorišćavanje djece, kazala je Specijalna izvjestiteljka Ujedinjenih nacija o prodaji i seksualnom iskorišćavanju djece, Mama Fatima Singateh na kraju osmodnevne posjete zemlji.

“Borba protiv siromaštva, društvene isključenosti i segregacije najranjivije djece, uključujući romsku i egipćansku djecu, kao i djecu migrante i djecu sa smetnjama u razvoju, od ključnog je značaja kako ta djeca ne bi postala žrtve seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja,” rekla je Specijalna izvjestiteljka UN.

“Ohrabruje me posvećenost Vlade aktivnostima na borbi protiv prodaje i seksualnog iskorišćavanja djece. Međutim, i dalje me zabrinjava to što je prijavljeno svega par takvih slučajeva, a identifikovan još manji broj žrtava. Praksa dječijih brakova u romskim i egipćanskim zajednicama i dalje se opravdava tradicijom i kulturom tih zajednica”, istakla je ekspertkinja.

Istražni postupci i sudsko gonjenje koji su prilagođeni potrebama djeteta imaju ključnu ulogu u suzbijanju kulture šutnje u vezi sa djelima zlostavljanja i komercijalnog seksualnog iskorišćavanja djece i borbi protiv nekažnjivosti, dodala je gđa Singateh.

Specijalna izvjestiteljka Singateh pozvala je Vladu da uspostavi sistem za prikupljanje sveobuhvatnih podataka koji će poslužiti i kao osnova za kreiranje politika i strategija za sprečavanje ovih pojava.

Tokom posjete, Specijalna izvjestiteljka UN sastala se sa predstavnicima izvršne, zakonodavne i sudske vlasti, Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda, organizacijama civilnog društva, pružaocima usluga i zaštite, djecom i predstavnicima međunarodne zajednice. Posjetila je Podgoricu, Bijelu, Spuž i Nikšić.

Gđa Singateh će predstaviti svoja saznanja i ključne preporuke u izvještaju Savjetu Ujedinjenih nacija za ljudska prava u Ženevi, u martu 2022. godine.

-KRAJ SAOPŠTENJA-

Gđa Mama Fatima Singateh (Gambija) imenovana je za Specijalnu izvjestiteljku Ujedinjenih nacija o prodaji i seksualnom iskorišćavanju djece od strane Savjeta za ljudska prava Ujedinjenih nacija u martu 2020. Gđa. Singateh je pravica sa gotovo 20 godina iskustva. Radila je na nekoliko pozicija na visokom nivou u javnoj upravi u Gambiji. Stekla je naziv magistarke međunarodnog privrednog prava na Univerzitetu Hull, a prošla je i brojne obuke iz oblasti izrade programa za dječja prava, arbitraže i medijacije, kao i izrade zakonskih akata. Učestvovala je u izradi zakona, organizovala i držala brojne obuke, izlagala na domaćim i stranim skupovima i pisala članke i izvještaje o pitanjima koja se tiču unapređenja i zaštite dječjih prava.

Specijalni izvjestitelji predstavljaju dio sistema poznatog pod nazivom Specijalne procedure Savjeta za ljudska prava. Specijalne procedure, najveće tijelo nezavisnih eksperata u sistemu za ljudska prava Ujedinjenih nacija, je opšti naziv za nezavisne mehanizme Savjeta za potrebe prikupljanja činjenica

i monitoring koji se bave ili stanjem u određenoj zemlji ili tematskim pitanjima u zemljama širom svijeta. Eksperti Specijalnih procedura rade na dobrovoljnoj osnovi; nisu zaposleni u Ujedinjenim nacijama i nisu plaćeni za svoj rad. Nezavisni su u odnosu na bilo koje vlade ili organizacije i nastupaju u ličnom svojstvu.

Kancelarija visoke komesarke UN za ljudska prava, Stranica o Crnoj Gori – Montenegro

Za dobijanje dodatnih informacija ili upućivanje medijskih zahtjeva, kontaktirati:

U Crnoj Gori (tokom posjete): Gđu. Marina Narvaez Guarnieri (+ 41 079 201 01 23/marina.narvaezguarnieri@un.org); ili Gđu. Anjet Lanting (+382 69 332 004 /anjet.lanting@un.org).

U Ženevi (nakon posjete): Gđu. Shushan Khachyan (+41 76 615 04 03 / shushan.khachyan@un.org) ili pismenim putem na srsaleofchildren@ohchr.org.

U slučaju medijskih upita vezanih za druge nezavisne eksperte Ujedinjenih nacija, molimo Vas da kontaktirate: G. Jeremy Laurence, UN Human Rights – Media Unit (+41 22 917 9383 / jlaurence@ohchr.org)

Pratite vijesti o nezavisnim ekspertima Ujedinjenih nacija za pitanja ljudskih prava na Twitter @UN_SPExperts.

Brine vas svijet u kom živimo? ZAUZMITE SE za nečija prava već danas. #Standup4humanrights i posjetite stranicu <http://www.standup4humanrights.org>